

Abstrakt

Témou predloženej diplomovej práce je priama voľba prezidenta Slovenskej republiky v kontexte iných krajín strednej Európy – konkrétne Česka a Poľska. Predmetom mojej analýzy boli vybrané aspekty voľby prezidenta, ktoré som v prípade Slovenska posudzoval v tretej kapitole práce, venujúcej sa priamym voľbám slovenského prezidenta v rokoch 1999, 2004 a 2009; a vo štvrtej kapitole, ktorá sa venuje poslednej priamej voľbe. Z posudzovaných aspektov sa v prípade slovenských prezidentských volieb potvrdil trend klesajúceho záujmu o prvé kolo volieb, čoraz skoršieho oznamovania kandidátov, s čím súvisí čoraz dlhšia predvolebná kampaň, ktorá je navyše čím ďalej, tým osobnejšia a útočnejšia. Potvrdil sa tiež približne rovnaký pomer stranických a nestraničných kandidátov (cca 3:2 v prospech stranických kandidátov). V piatej kapitole práce som analyzované aspekty skúmal na príklade priamych volieb prezidenta v Poľsku a Česku a porovnal ich. Z tejto analýzy vzišlo, že v Poľsku sa o post prezidenta uchádzal mimoriadne nízky počet žien (ešte nižší, než na Slovensku), avšak o to vyšší počet veľmi známych kandidátov (najmä bývalých predsedov vlád a parlamentu), stranických kandidátov a takisto kandidátov, ktorí sa o post hlavy štátu uchádzali tri a viackrát (v prípade Slovenska sa neobjavil ani jeden takýto kandidát). Z analyzovaných aspektov sa ako zásadný problém v poľských voľbách prezidenta ukázal prívysoký počet podpisov, vplyvom ktorého bolo vylúčené veľké množstvo kandidátov (aj nadpolovičná väčšina). I keď v prípade priamych volieb českého prezidenta nemožno zatiaľ hovoriť o dlhodobom trende (konali sa len jedny priame voľby), bolo ich možné porovnať s trendmi vo voľbách v Poľsku a na Slovensku. So slovenskými voľbami ukázali tie české podobnosť v prípade vedenia kampane a jej obrazu v médiách. Naopak, podobne ako v poľských voľbách kandidoval v tých českých len pomerne nízky počet nezávislých, resp. nestraničných kandidátov. Podobnosť s priamou voľbou poľského prezidenta sa ukázala aj v hranici podpisov, potrebných pre registráciu kandidatúry, čo spôsobilo komplikácie pomerne veľkému počtu kandidátov. Od poľských a slovenských volieb prezidenta sa tie české odlišovali v priaznivejšom pomere kandidujúcich žien k mužom (1:3 v neprospech žien). Druhou (a dôležitejšou) analýzou bolo zistenie miery vplyvu médií na výsledok posledných prezidentských volieb na Slovensku, ktoré sa konali v druhej polovici marca 2014. Túto mieru som sa pokúsil zistiť prostredníctvom použitia jednoduchej štatistickej analýzy vybraných článkov, ktorých vhodnosť som posudzoval na základe kritérií, popísaných v prvej kapitole tejto práce. Výsledky analýzy jasne nepreukázali koreláciu medzi výsledkom volieb a obrazom, aký o kandidátoch (najmä o dvoch najúspešnejších) podali analyzované médiá.

Preukázal sa však predpoklad, že ideologická afiliácia sledovaných periodík má vplyv na charakter článkov a komentárov, uverejnených o úspešných kandidátoch v analyzovaných médiách. Domnievam sa, že vzhľadom na rozsiahlosť môjho výskumu môže byť tak analýza vybraných aspektov volieb, ako zisťovanie miery vplyvu médií na výsledok konkrétnych volieb predmetom výskumu ďalších vedeckých prác.